

BRAVE NEW DIGITAL WORLD

7. PLATFORMY

ZLATÁ DEVADESÁTÁ

- * očekává se nový svět, jeho konstitutivním prvkem se mají stát ITs
- * Wired: „nová kultura“ a „nová ekonomika“, dokládána výjevy ze života „nové elity“
- * Clintonova a Goreova administrativa v důsledku recese snižuje úrokové sazby, ITs sama velmi propaguje

ZLATÁ DEVADESÁTÁ

- * v USA stát buduje a následně privatizuje širokopásmovou infrastrukturu, pak odstraňuje antimonopolní opatření
- * Netscape IPO (1995): z 14\$ na 75\$
- * rozšiřuje se mystifikace, že se počet internetových uživatelů zdvojnásobuje každých 100 dní – je přítomna v bulváru i ve vědeckých žurnálech

ZLATÁ DEVADESÁTÁ

- * vzniká mnoho nových společností, především v oblasti e-commerce
- * všechny chtějí na burzu zopakovat úspěch Netscape, makléři jim vycházejí vstříc
- * pet.com, Webvan, Worldcom, Broadband sports, epidemic.com, Amazon, eBay ...

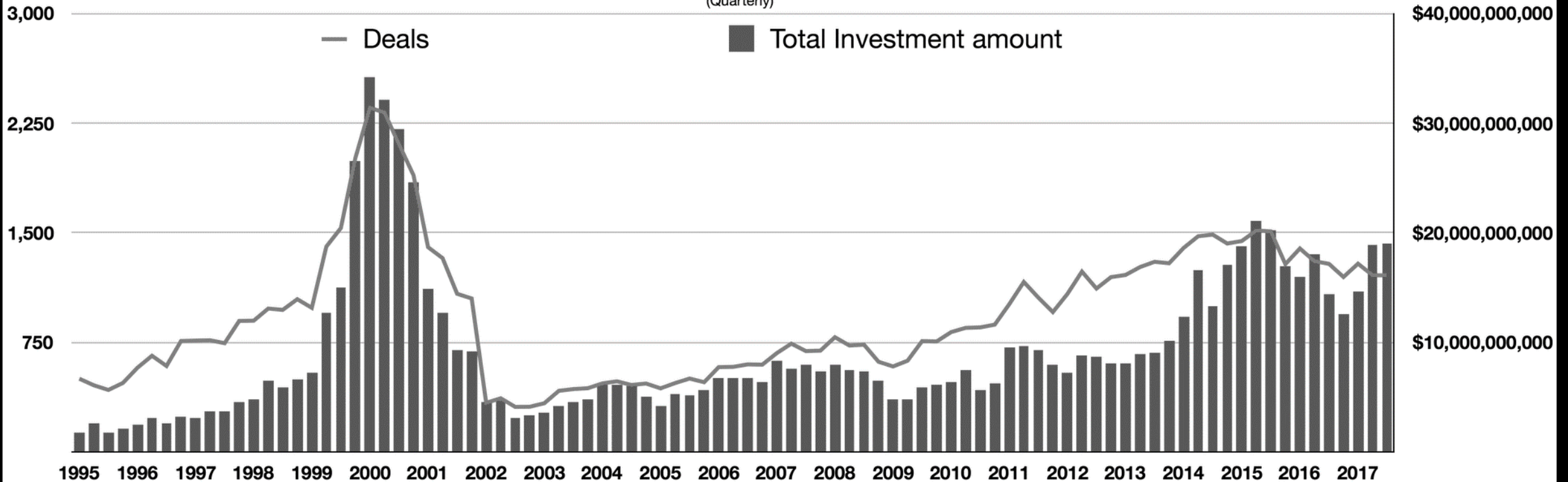

ZLATÁ DEVADESÁTÁ

- * obchodním modelem internetových firem je „go big or go home“, cílem je získat monopolní postavení
- * mnoho z nich není schopno generovat zisk jinak než emisemi akcií
- * peníze jsou investovány do dumpingu a brand awareness
- * zájem zvyšuje cenu, zvyšování ceny zvyšuje zájem ...

Total U.S. Venture Capital Investments

(Quarterly)

ZLATÁ DEVADESÁTÁ

- * začátkem roku 2000 ve východní Asii kulminuje ekonomická recese, FED chce zvyšovat úrokové sazby, Microsoft je shledán vinným z nekalých praktik, ekonomové skloňují bublinu ...
- * V dubnu 2000 „dot-com bubble“ („internetová horečka“) splaskne a mnoho internetových firem se ocitá v likvidaci
- * investoři přicházejí o miliardy, krize zasahuje i navázaná odvětví (doprava, média)

ZLATÁ DEVADESÁTÁ

PLATFORMY

- * proražení bubliny poškodilo všechny technologické společnosti, mnoho z nich ovšem přežilo (Amazon, eBay, Google, Yahoo!)
- * tyto firmy se rázem se ocitli v prostředí s vysokou mírou adopce výchozí technologie, kde nebyla příliš velká konkurence
- * vznikají „platformy“ – společnosti s obchodním modelem, obracejícím se k datům

STRATEGIE PLATFORMEM

- * jsou digitální infrastrukturou umožňující interakci
- * těží ze síťového efektu
- * využívají křížové subsidiace
- * ustavují svou politiku

<Srnicek>

REKLAMNÍ PLATFORMY

- * reklamní platformy se vynořují z potřeby generovat zisk standardními prostředky
- * Google pomocí uživatelských dat vylepšoval vyhledávání, tuto praxi záhy nasadil i při vytvoření reklamního prostoru
- * tato praxe se také přenesla do prostoru fyzického – „surveillance capitalism“ <Zuboff>

CLOUDOVÉ PLATVORMY

- * hospodářství je dnes laminováno digitální vrstvou
- * Amazon svůj výpočetní fundament transformoval ve službu (AWS); úložiště, výpočetní čas, databázové systémy, vývojářské nástroje ...
- * prakticky se jedná o outsourcing IT oddělení
- * Amazon (AWS), Microsoft (Azure), Alibaba ...

PRŮMYSLOVÉ PLATFORMY

- * „průmyslový internet věcí“ (IIOT), „průmysl 4.0“
- * každá součást výrobního procesu je měřena; cílem je optimalizace – redukce mzdových a energetických nákladů spolu s náklady údržby
- * průmyslová platforma chce zajišťovat interoperabilitu měření výrobního procesu
- * MindSphere (Siemens), Predix (GE)

PRODUKTOVÉ PLATFORMY

- * transformace zboží ve službu za účelem zajištění vyšší marže či stabilnějšího přílivu financí
- * Rolls Royce v 90's začíná své letecké motory pronajímat (platba za letovou hodinu)
- * u Rolls Royce optimalizace údržby měření slouží jako konkurenční výhoda na jejím trhu
- * Rolls Roys, Zipcar a mnoho dalších ...

ŠTÍHLÉ PLATFORMY

- * platformy zprostředkování; kapitálem je téměř výlučně software
- * outsourcingování pracovníci, údržba, kapitál, edukace ...
- * proliferace štíhlých platforem těží z existence cloudových nebo i jiných platforem
- * strategie „zeštíhlování“ outsourcingem za reklamu (Instacart)

PLATFORMOVÝ KAPITALISMUS

- * směřování k monopolu je díky vytěžování síťového efektu vetknuto v DNA platforem
- * kapitalismus v podání platforem snižuje význam cenové konkurence; prostředky soutěže se stávají uzavírání ekosystému, gatekeeping a expanze v extrakci dat.
- * dlouhodobá stabilita platforem je diskutabilní zvláště u platforem štíhlých a platforem reklamních.

SIRÉNOVÉ SERVERY

- * bezplatné služby jsou zpěvem Sirény, extrakce informací zajišťující rozvoj platformy vedou ke smršťování objemu hospodářství
- * toto schéma krátkodobých benefitů na obou stranách je důsledkem diskurzu svobodné informace
- * informace není svobodná, je to autorské dílo a takto by se s ní mělo zacházet <Lanier>